



Nacionalna tijela mogu zbog razloga javne sigurnosti odbiti izdati vizu iranskoj državljanki koja je diplomirala na sveučilištu obuhvaćenom mjerama ograničavanja, zatraženu u svrhu studija u osjetljivom području poput sigurnosti informacijskih tehnologija

Iako nacionalna tijela raspolažu širokom marginom prosudbe prilikom ocjene postoji li prijetnja javnoj sigurnosti, odluka o odbijanju mora se propisno obrazložiti

Sahar Fahimian, iranska državljanka, stekla je titulu magistre znanosti iz područja informacijskih tehnologija na Sharif University of Technology (Iran). To sveučilište podliježe mjerama ograničavanja Europske unije zbog potpore koju pruža iranskoj vladi, osobito u vojnim pitanjima.

Center for Advanced Security Research Darmstadt (CASED) Tehničkog sveučilišta u Darmstadtu (Technische Universität Darmstadt, Njemačka) dodijelio je C. Fahimian u 2012. stipendiju za pohađanje doktorskog studija na tom sveučilištu. Njezin se istraživački projekt bavi različitim temama, od sigurnosti mobilnih sustava, uključujući prepoznavanje napada na pametne telefone, do sigurnosnih protokola. S. Fahimian nakon toga njemačkom veleposlanstvu u Teheranu uputila je zahtjev za izdavanje vize u svrhu studija. Budući da je taj zahtjev odbijen, podnijela je tužbu Verwaltungsgerichtu Berlin (Upravni sud u Berlinu, Njemačka). Njemačka vlada opravdava to odbijanje strahom da bi se znanja koja će S. Fahimian steći tijekom svojih istraživanja kasnije mogla upotrijebiti u Iranu u nezakonite svrhe (prikupljanje povjerljivih informacija u zapadnim zemljama, unutarnja represija ili, općenitije, radnje povezane s povredama ljudskih prava).

U tim je okolnostima Verwaltungsgericht Berlin zatražio od Suda tumačenje Direktive 2004/114 o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studija¹. Cilj je te direktive promidžba Europe kao svjetskog središta izvrsnosti u pogledu studija i profesionalnog osposobljavanja pogodovanjem mobilnosti studenata državljana trećih zemalja koji žele doći u Uniju da bi se ondje obrazovali. Međutim, za izdavanje navedene vize Direktiva zahtijeva, među ostalim, to da se podnositelj zahtjeva ne smije smatrati prijetnjom javnoj sigurnosti. Verwaltungsgericht Berlin želi konkretno znati raspolažu li nacionalna tijela širokom marginom prosudbe (koja podliježe isključivo ograničenom sudskom nadzoru) kako bi utvrdila predstavlja li podnositelj zahtjeva prijetnju javnoj sigurnosti i imaju li ona pravo odbiti izdavanje zatražene vize u okolnostima poput onih u glavnom postupku.

U današnjoj presudi Sud odgovara da nacionalna tijela raspolažu širokom marginom prosudbe kako bi na temelju svih relevantnih elemenata koji obilježavaju situaciju državljanina treće zemlje – podnositelja zahtjeva za izdavanje vize u svrhu studija – provjerila predstavlja li on makar i moguću prijetnju javnoj sigurnosti.

Nadalje, Direktiva ne onemogućava odbijanje vize u svrhu studija državljaninu treće zemlje koji je (i.) diplomirao na sveučilištu koje je zbog visoke razine suradnje s iranskom vladom u vojnim i u drugim s tim povezanim pitanjima obuhvaćeno Unijinim mjerama ograničavanja i (ii.) namjerava u dotičnoj državi članici provoditi istraživanja u području osjetljivom za javnu sigurnost ako elementi

¹ Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih zemalja u svrhu studija, razmjene učenika, osposobljavanja bez naknade ili volonterstva (SL 2004., L 375, str. 12.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 78.)

koji stoje na raspolaganju nadležnim nacionalnim tijelima opravdavaju bojazan da bi se znanja koja će ta osoba steći tijekom svojih istraživanja kasnije mogla upotrijebiti u svrhe protivne javnoj sigurnosti. Sud je u tom pogledu precizirao da su prikupljanje povjerljivih informacija u zapadnim zemljama, unutarnja represija ili, općenitije, povrede ljudskih prava svrhe protivne očuvanju javne sigurnosti.

U tim okolnostima Verwaltungsgericht Berlin mora provjeriti je li odluka o odbijanju zahtjeva S. Fahimian propisno obrazložena i temelji li se na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit [tekst presude](#) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708